

Pöytäkirja

27.3.2024

VN/26268/2022
VN/26268/2022-MMM-34

Vesihuoltolakia valmistelevan työryhmän 17. kokouksen pöytäkirja

Aika Keskiyö 6.3.2024 klo 9:00–11:02

Paikka Teams-kokous

Läsnä Olli-Matti Verta, maa- ja metsätalousministeriö, työryhmän puheenjohtaja
Johanna Kallio, maa- ja metsätalousministeriö
Marko Nurmikolu, Kuntaliitto
Ari Kangas, ympäristöministeriö
Tuulia Innala, Suomen Kuntaliitto
Joonas Jännäri, Vesilaitosyhdistys
Katriina Keskitalo, Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Mervi Kuittinen, valtiovarainministeriö
Jyrki Lammila, Etelä-Savon ELY-keskus
Nina Pimiä, Suomen vesihuolto-osuuskunnat ry
Antti Saastamoinen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Paavo Taipale, Suomen Kuntaliitto (saapui kesken kokouksen)
Jari Salila, oikeusministeriö
Helena Tuorila, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Vesa Arvonen, Suomen vesihuolto-osuuskunnat ry
Maria Åkerman, Etelä-Savon ELY-keskus

Sihteeristö
Aki Huttunen, Etelä-Savon ELY-keskus
Vilja Klemola, maa- ja metsätalousministeriö
Niina Kosunen, Etelä-Savon ELY-keskus, sihteeri
Vuokko Laukka, Suomen ympäristökeskus
Antti Parjanne, maa- ja metsätalousministeriö

Poissa
Mika Ristimäki, ympäristöministeriö
Helena Korpinen, sosiaali- ja terveysministeriö
Riikka Ristinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Jarkko Rapala, sosiaali- ja terveysministeriö
Jussi Lammasaari, valtiovarainministeriö
Ossi Heino, Huoltovarmuuskeskus
Riku Vahala, Vesilaitosyhdistys

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

1 Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (14.2.2024)

Edellisen kokouksen pöytäkirjaan oli tullut kaksi kommenttia ja yksi kirjoitustekninen huomio. Puheenjohtaja totesi, että sihteeristö käy läpi kommentit tarvittaessa kommentoijan kanssa, joka ei ollut kokouksen alussa linjoilla. Muilta osin pöytäkirja hyväksytään.

2 Alustus ja keskustelu tiedonsaanti- ja tarkastusoikeutta sekä viranomaismaksujen perimistä koskien (Marko Nurmikolu, Kuntaliitto)

Kuntaliiton juristi, Marko Nurmikolu, piti alustuksen. Kuntien valvontaviranomaisilta on tullut nykyisen vesihuoltolain valvontaan liittyen huomioita vuosien varrella, josta nousi tarve lisätä vesihuoltolakiin valvontaan liittyviä pykäläiä. Pykäläehdotukset ovat luonnoksia ja perusteluista ilmenee tarve niiden lisäämiselle. Pykäläehdotukset koskevat osittain myös valtion valvontaviranomaisia (ELY).

Ehdotetut pykäläluonnokset saivat yleistä kannatusta työryhmältä. Erityisesti maksujen perimistä koskeva pykälä koettiin tärkeäksi. Esiin nousi myös kysymys, voitaisiinko virka-apu pykälää soveltaa myös vesilaitosten henkilökuntaan, mutta tämä todettiin hankalaksi, sillä he eivät ole viranomaisia. Toisaalta poliisilaissa sanotaan, että poliisi voi antaa virka-apua myös yksityiselle taholle. Tiedonsaantioikeudesta käytiin keskustelua, kuinka tarkkaan siitä tulisi säätää. Todettiin, että on olennaista säätää riittävällä tarkkuudella, mutta toisaalta hyvin seikkaperäiseen sääntelyyn liittyvät omat haasteensa.

Tarkastusoikeuteen esitettiin kommentti, että se joudutaan ulottamaan kotirauhan piiriin kuuluvaan alueeseen, joka asettaa lisävaatimuksia perusteluiden kirjoittamiselle. On syytä täsmentää, miksi on välttämätöntä päästä tekemään tarkastusta sillä alueella.

Puheenjohtaja totesi yhteenvetona, että tässä on tunnistettu selkeitä tarpeita, joita sihteeristö ryhtyy viemään eteenpäin ja on yhteydessä työryhmään tarpeen mukaan.

3 Alustus ja keskustelu, pykäläluonnokset sekä siirtymäsäännökset 7 luku (29–34 §) (Vilja Klemola)

Pykälät olivat viime syksynä työryhmässä ensikäsittelyssä. Niihin ei ole tehty suuria muutosehdotuksia, lähinnä lakitekniisiä päivityksiä. 30 §:ään on tehty pelkästään lakitekniistä päivitystä. 31 §:ään on tehty pieni laajennus vireillepano-oikeuteen, eli viittaus uuteen kolmosmomenttiin. 32 §:ään tehty pykälän uudelleenjärjestelyä ja selkeyttämistä, mutta pääperiaate pysyy samana. 33 §:ään ei ole tunnistettu tarvetta supistaa valitusoikeutettujen piiriä. 34 §:ään on ehdotettu otsikkoon ja tekstiin selkeyttävä muutos.

Keskustelua käytiin siitä, mitä vesihuoltolain perusteella tehtäviä päätöksiä kunnallisvalitusoikeus koskee. Esiin nousi vain toiminta-aluepäätökset. Lisäksi keskusteltiin asianosaismääritelmästä, joka tulee olemassa olevasta laista, eikä sitä ehdotettu muutettavaksi.

Ko. pykäläiin liittyvät valvontatoimivalta- ja voimaantulosäännöksiin liittyvät asiat käytiin läpi ja hyväksyttiin.

4 Asetuksenantovaltuudet ja annettavat asetukset (Vilja Klemola)

Asetuksenantovaltuuksista käytiin läpi taulukko, jossa esitettiin yleiskatsaus siitä, missä vesihuoltolain pykälissä asetustenantovaltuuksia on tai niitä on suunniteltu. Ainoa selkeä uusi tarve on noussut uuden 9 a §:n kohdalla koskien omaisuudenhallintasuunnitelman sisältöä. Nykyisen lain nojalla on annettu neljä valtioneuvoston asetusta, joista kaksi on vuodelta 2023 ja kaksi vuodelta 2006. Lain 36 § on ns. asetustenantovaltuuksien kaatopykälä, jollaisia ei nykyinsäädäntötyössä enää anneta. Pykälää ei voida kuitenkaan kumota, koska sen nojalla on annettu kaksi valtioneuvoston asetusta (888/2006 ja 1022/2006).

Käytiin keskustelua sääntelyn määrästä ja tarpeesta. Todettiin että norminpurku on käynnissä, jolloin tulisi harkita, missä määrin asetuksia tarvitaan ja missä määrin voidaan toimia ohjeiden ja suositusten pohjalta. Esi-merkiksi varautumissuunnittelusta on oppaita hyvin paljon, mutta osittain kelvottomia ja näitä on mahdotonta valvoa. Todettiin, että asetuksilla ei ole tarkoitus lisätä tekemistä vaan yhtenäistää ja selkeyttää toimintaa asetustasoisen sääntelyn kautta.

Lain 15 b §:n osalta nostettiin esiin ajatus, että onko tarpeen määritellä lain tasolla, mikä on merkittävä häiriö. Häiriön merkittävyydestä löytyy samantyyppistä sääntelyä tulvariskien hallinnan puolelta.

Yhteenvedona puheenjohtaja totesi, että vaikka norminpurku on käynnissä, on turvallisuuskriittisiä toimia pysyttävä hoitamaan ja valvoman tarvittavalla tasolla. Tässä on nyt laaja vesihuoltosektorin näkemys asetustasoisen sääntelyn tarpeesta.

5 Viestintä

Sidosryhmätilaisuudesta on kaikille työryhmän jäsenille tehty kalenterivaraus ja lähiaikoina on tulossa jaettavaksi päivämäärä ja tiedot sidosryhmille.

6 Muut esille tulevat asiat

Aikataulusta todettiin, että kevään 2025 aikana on tarkoitus antaa lakipaketti eduskunnalle. Tavoitteena on, että laki tulisi voimaan vuodenvaihteessa 2025–2026.

Käytiin keskustelua myös rakentamislaisissa olevien hulevesipykälien käsittelystä. Yhdyskuntarakentamislain hulevesipykälien käsittelyn yhteydessä voidaan tarkastella myös vesihuoltolakia tältä osin.

Puheenjohtaja kertoi, että kesän jälkeen perustetaan kansallisen vesihuoltouudistuksen kokonaisuuden seurantaryhmä, jossa katsotaan myös muita kuin lakiuudistukseen liittyviä asioita.

Puheenjohtaja kertoi, että viimeinen työryhmän kokous olisi tarkoitus järjestää läsnäkokouksena ja juhlia toivottavasti yksimielisen HE:n lausunnoille lähettämistä. Ehdotus sai kannatusta työryhmältä.

Puheenjohtaja muistutti, että työryhmällä on viikko aikaa jättää kirjallisia kommentteja kokouksessa esiteltyihin asiakirjoihin.

7 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:02.

Liitteet

Jakelu Työryhmä
Sihteeristö

Tiedoksi